

Sankt Hans fest 2012 i Skindbjerg.

Når vi her i aften samles omkring bålet, er det absolut udtryk for noget positivt.

Vi vil gerne være fælles om at hylde den gode gamle tradition, Sankt Hans er.

For det giver ligesom det fællesskab, vi lever i til daglig, et større perspektiv at få historien med ind i billedet.

Og samtidig får vi perspektiveret forholdet mellem det gode og det onde, som altid ligger i baghovedet hos os alle sammen.

Nu og her er det dog nok mest det gode, vi oplever: Hyggen ved at samles omkring bålet, som da også er et resultat af nogle gode kræfters indsats.

I det lys vil jeg på festudvalgets vegne gerne takke Kim og Jonna, som velvilligt har stillet deres faciliteter til rådighed. Et dejligt resultat af menneskeligt overskud, som man aldrig kan få nok af.

Ganske vist har vi en heks, der skal brændes af – men det er jo kun en kludemutter, som ingen kan have ondt af, da ”hun” ikke selv er i stand til at have ondt nogle steder.

Og det onde, som vi samtidig rent symbolsk brænder af, fremstår derved som betryggende harmløst.

Men sådan har det som bekendt ikke altid været. Der var engang, hvor heksene var levende mennesker, som ikke bare symboliserede det onde, men var direkte udtryk for det. Sådan blev det i hvert fald udlagt.

Herhjemme måtte den sidste rigtige heks lade livet på bålet for 314 år siden. Og i Ribe har de også haft deres dyr med trolddom. Midt i byen findes en mindeplade på Maren Splids hjem. Hun blev brændt på bålet på Hovedengen den 10. november 1641.

Hun var blevet udskreget til heks på grund af nogle nabostridigheder, med hvad deraf fulgte af sladder og løgnehistorier, som havde deres rod i misundelse.

Og det samme var givetvis tilfældet for mange af de andre ”hekse”. Ligesom i dag var man også dengang meget optaget af at gøre nogle til syndebukke.

Her kan jeg passende tage udgangspunkt i mine egne oplevelser. I 1977 ankom jeg med min familie til Skindbjerg Ådalen for at tage bo på en 50 tønder land stor gård – og det kunne ingen af os jo se noget forkert i, eftersom gården var vores, og vi var ordentlige mennesker.

Så jeg skal ærligt indrømme, at velkomsten kom temmelig meget bag på os.

En nabo-landmand dukkede op og bedyrede, at han ville vædde på, at vi var rejst inden tre år, og en anden landmand præsenterede sig sådan:

- Goddaw, a hedder Niels Arne. A er tilflytter og har boet her i 25 år!

Ja, goddaw do, og vi var så lige flyttet ind – hvilket i sig selv var temmelig mistænkeligt.

Vores egentlige forbrydelse bestod dog i, at vi var tilflyttere til en gård, som ”burde” være opkøbt af Skindbjergs egne landmænd. Og derfor blev vi allesammen brændt som hekse i 21 år. Mindre kunne ikke gøre det.

Så vi åndede lettet op, da el-giganten Midtjyske Net / = Energinet.dk gik ind og overtog vores rolle som den inkarnerede ondskab. Den fremkom nemlig med en plan om etablering af et 400 kV masteprojekt tværs over Djursland og igennem Ådalen.

Det førte til, at landsbyens fællesskab pludselig stod åbent for os, og ved fælles indsats slap vi af med maste-skrækken. Så fra en ensom – og ildeset – tilværelse blev vi lukket ind i det gode selskab som respekterede og værdsatte mennesker.

Og det var selvfølgelig dejligt for os – men desværre er det jo langt fra alle hekse, der bliver reddet ud af flammerne af utidige maste- og jordkabelplaner.

Det skal vi minde hinanden om på årets midsommerfest: At syndebyggene sjældent er repræsentanter for ondskaben, men som regel ofre for den. For det er jo netop i tilbøjeligheden til at gøre andre til syndebugge, at de onde kræfter kommer til udtryk.

Og lad det være disse onde kræfter, vi i aften sender til Bloksbjerg – sammen med hvad der ellers findes af ondskab.

Ondskaben er heldigvis let at finde – bare vi kikker den rigtige vej. Altså ikke ud ad vinduet – men ind i os selv.

Det er værd at erindre, når vi i aften synger Holger Drachmanns smukke Midsommervise, hvor det hedder, at *”hver by har sin heks og hver sogn sine trolde”*.

Led ikke efter heksene og troldene i naboens hus – men i dit eget. Så får du det meget bedre med naboen – og dermed også med dig selv. Det er nemlig vejen ind til det gode fællesskab, som vi alle sammen trives bedst i.

Eller som Drachmann udtrykker det: *Vi vil fred her til lands, Sankte Hans, Sankte Hans, den kan vindes, hvor hjerterne aldrig bli’r tvivlende kolde.”*

Så lad det være derfor, vi har tændt bål her i aften. For at slippe af med heksene og troldene i os selv – og ikke bare for at se en kludemutter gå op i flammer. Det sidste er selvfølgelig sjovt nok, men det første er vejen til det, vi inderst inde drømmer om alle sammen: Vejen til det gode fællesskab, hvor vi lever i fred med både os selv og hinanden.

I håbet om, at vi kan finde varme i fællesskabet med hinanden vil jeg ønske jer alle en god midsommerfest, en dejlig sommer og en lys fremtid.

Sigrid Bluhme